

Korošec.

Gospodarski in političen list za koroške Slovence.

Izhaja vsako drugo soboto

v Kranju (tiska Iv. Pr. Lampret; izdaja konsorcij „Gorenjca“; odgovorni urednik Lavoslav Mikuš).

Velja za celo leto 4 K in se plačujejo naročnina in inserati naprej. Vsi rokopisi, pisma in druge pošiljatve naj se pošiljajo na uredništvo in upravnništvo „Korošca“ v Kranju. Rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plačuje za enostopno peti-vrsto za enkrat 12 v, za dvakrat 18 v, za trikrat 24 v, za večkrat po dogovoru.

Posamezne številke stanejo 10 vln.

Štev. 10.

V Celovcu, v soboto, dne 17. aprila 1909.

Leto II.

Nemški kršč. socialci se perejo.

Dopis iz Beljaka.

Znano je, da so morali imeti nemški krščanski socialci pri volitvah v splošno kurijo v beljaško-borovskem okraju svojega lastnega kandidata in niso hoteli podpirati slovenskega kandidata Turka, dasiravno je ta kandidiral na krščansko-socialni program in dasiravno so imeli sami jako malo glasov, tako da sploh niso prišli v poštev.

Ker pa so jim »štimate« yendar še predbacivale, da niso nacionalni, ker so podpirali Grafenauerja, je smešno čitati, kako se sedaj na vse mogoče in nemogoče načine perejo in hočejo dokazati, kaki hudi Nemci da so. V njih listih se je bralo, da so nemški nacionalci sami krivi, če so podpirali krščanski socialci Grafenauerja. (Zaradi teh par glasov, ki so jih dali Grafenauerju, se sedaj se bahajo. Opom. stavca.) Pravijo, da so nemški nacionalci prej sklenili zvezo s socialnimi demokrati in da so vsled tega bili krščanski socialci primorani, skleniti zvezo s Slovenci. Torej, to se pravi, če bi nemški nacionalci dali krščanskim socialcem kak nov mandat, potem bi bili krščanski socialci za to skledo laže rajši podpirali kakega nemško-nacionalnega luteranca, kakor pa krščansko-socialnega Slovenca. Lepe duše!

Tudi sicer se hvalijo, da podpirajo nemški šulferajni in druga nam sovražna društva. Krščansko-socialni agitatorji in poslanci, ki so prišli pred volitvami na nemške krščansko-socialne shode, so najbolj povdarjali, kaki hudi Nemci da so. Potem je šele prišla gospodarska stran, na krščanstvo so pa več ali manj pozabili. Zato je pa tudi umljivo, da so doživeli tak hud poraz. Pravili so isto, kakor nemški nacionalci, tako da nemški kmet ni videl prav nobenega razločka med črno in belo barvo. Ker črne barve ne mara, je rajši volil belo. Tako so se vjeli sami v svoje pasti.

Nam Slovincem pa tudi sedaj niso prinesli nobenega dobička. V narodnem oziru ne poznajo

krščanstva in zato bi bil že enkrat čas, da vsi Slovenci tudi v Celovcu spoznajo te politikarje.

Podpore za družine vojakov.

Kakor je splošno znano, je vsled nenormalnih političnih razmer vojna uprava pri raznih polkih pridržala pod orožjem vojake, ki bi bili morali sicer že oditi na dopust, oziroma je poklicala neko število rezervistov pod zastavo. Dasi ne gre za mobilizacijo, je vendar brambovski minister v državnem zboru izjavil, da se bodo izplačevale družinam teh vojakov enake podpore, kakršne bi imele dobiti v slučaju mobilizacije na podlagi zakona z dne 13. junija 1880 o vojni taksi.

Po tem zakonu imajo pravico do omenjene podpore družine, ki so potrebne pomoči. Za člane družine se štejejo v takih slučajih žena, otroci, nadalje starši, stari očetje in stare matere ter bratje in sestre, če jih je dotičnik prehranjeval, to se pravi: »če je bila najnujnejša oskrba njih življenja popolnoma ali pa vsaj večinoma odvisna od osebnega zaslužka tistega, ki je poklican na aktivno službo.

Podpora obsega za vsakega opravičenca

1. dnevno preživno pristojbino;
2. dnevno stanovalno pristojbino.

Samo tisti ne dobi stanovalne pristojbine, ki stanuje v svoji hiši ali pa v hiši na aktivno službo poklicanega ali pa v kakšnem javnem zavodu. Stanovalna podpora znaša polovico preživne pristojbine.

V zmislu naredbenega lista za vojsko z dne 8. januarja 1909 znaša pristojbina, ki se more zahtevati za vsakega opravičenega člana družine na dan

v Ljubljani	55 vin.
na Kranjskem (izven Ljubljane) 50	>
v Gradcu	68
na Štajerskem	57

v Trstu	67 vin.
na Primorskem	63
v Celovcu	66
na Koroškem	60
v Zadru	60
v Dalmaciji	56

Za otroke izpod 8 let je polovična pristojbina.

Vsa podpora za eno družino pa ne sme presegati tistega zneska, ki se ima po osebnih in lokalnih razmerah smatrati kot poprečni dnevni zaslužek tistega, ki je poklican pod orožje. Če dobe člani družine kakšno podporo od dežele, od občine, ali od privatnih ljudi, se s tem ne zmanjša njih pravica do državne podpore.

Izplačuje se podpora le tedaj, če se prosi za njo. V zakonu ni povedano, kdo ima prositi (če vojak ali družina); tudi ne, kje se ima prositi. Ker je pa politični oblasti odkazana preiskava potrebnosti, je umestno, da se vposljejo prošnje tej oblasti (v Ljubljani in v Trstu deželni vladi, v manjših mestih in po deželi pri okrajnemu glavarstvu). Ker poklicani vojak navadno ne bo imel časa in najbrž tudi ne prilike za to, se priporoča, da vloži prošnjo družina. Take prošnje so pr s o te kolka in poštne; pač pa se mora zapisati na zavitek:

«Prošnja družine na vojaško službo poklicanega za podporo; na temelju § 20, odst. 4 zakona z dne 13. junija 1880, drž. z. l. št. 70 poštne prosto.»

Če ima prošnja na zavitku to opazko, jo sprejme vsaka pošta in ravna z njo, kakor da je priporočena. Seveda se pa odda vsaka taka prošnja lahko tudi osebno.

Pravica do podpore se začne za tiste nadomestne rezervnike (Ersatzreservisten), ki so šli mesec oktobra v službo in niso bili odpušteni, z dnem 28. novembra 1908; za družine tistih vojakov, ki so bili pridržani po triletni službi, se ima računati s 1. januarjem 1909; za tiste, ki so pozneje poklicani, se šteje z dnem, ko zapuste svoje navadno bivališče.

PODLISTEK.

Zvestoba in nezvestoba v ptičjem zakonu.

Po prof. dr. L. Büchnerju spisal M. Dalje.

Veliko lepše nego ta nezvesti soprog pa se je obnašal golob, katerega je opazoval Fr. Münch v golobnjaku svoje domačije. Združili so ga z bolj starihasto golobico, katera je postala v kratkem nezmožna nesti jajca. A mesto jo zapustiti, je varoval svojo soprogo in skrbel za njo, ne da bi se brigal za druge lepote, tako dolgo, dokler ju smrt ni ločila.

Še razločnejši dokaz zakonske zvestobe je pokazala »kineška rasa«, katero je opazoval Benet v Makao. Bil ji je namreč ukraden čez noč soprog. Hitro so se poznali na samici znaki žalosti in bolečine; čepela je potuhnjena v kakem kotu in odklonila vsaktero hrano. Ko se ji približa drug samec, hoteč jo tolažiti, rine ga kruto od sebe in ne neha žalovati. Med tem časom se je njen sodrug zopet našel in nji vrnil. Veselja in radosti zdaj ni bilo ne konca ne kraja; še več; samec je izvedel, da je bil za časa njegove odsotnosti pri njegovi soprogi tekmeč; on ga poišče in takoj umori.

Nečedno zakonsko življenje nam kaže kukavica; k sreči je ta izjema. O samici se je že večkrat opazovalo, da se vda večkrat zapored drugemu ljubcu. Kakor poroča Brehm, se poda na ljubkovanje in se ne pobriga več za prejšnjega

ljubčka, ako so le enkrat njene želje spolnjene. O neki kukavici, ki se je poznala na prestreljenem perju repa, piše Brehm, da je obiskovala okolico petih samcev; pogon pa je mogoče raztegovala še dalj okrog. Liebe je videl enkrat, da so obletavali samico trije samci. Ta razuzdanost in nestanovitost kukavice je gotovo v zvezi z njeno navado, pokladati svoja jajca v tuja gnezda; kajti takšno divje življenje se ne ujema z družinskimi skrbmi.

Opazovali pa so se tudi slučajni zvestobe pri zaljubljeni kukavici. Newton (Njút) je ustrelil samca »kukavice dežnice«; ko pade ta ustreljen na tla, se prikaže samica frfajoč, kakor delajo to ptice, ako hočejo rešiti mladiče ter zapeljati zasledovalca v stran. Zraven pa so samci zelo ljubosumni ter se besno bojujejo med seboj.

Pravzaprav čutijo v zakonu živeče živali, da je občevanje s tujko greh in da to ne sme zapaziti pravi družabnik. O tem pripoveduje Fr. Tiemann sledeče o neki labudovi dvojici, ki jo je opazoval na nekem ribniku. »Živeli so trije labudi, samec in dve samici, prav prijateljsko do časa druženja. Ker si je namreč labud izbral eno izmed obeh, je bila druga prisiljena zapustiti okolico te dvojice popolnoma. Ako se je pregnana predrznila blizu gnezdiča, tedaj jo je vedno labud z besnim obnašanjem zapodil. To se je ponavljalo tako dolgo, dokler soproga ni bila prisiljena sedeti na gnezdu. Od tod pa je nadaljeval zvesti soprog svoja zasledovanja vedno naprej

do kraja, kjer sta bila oba pred valečo soprogo skrita. Tukaj izpreobrne labud naenkrat popolnoma svojo obnašanje; postal je ljubeznjivost sama ter užival veselje radodarne, pregrešne ljubezni. Vrnivši se k soprogi, se je kazal popolnoma nedolžnega ter ni nehal preganjati z vso jezo prejšnjo ljubico od bližine domačega ognjišča. Ako pa je začutil v sebi ljubezen, sledil je bežeči v skrit kraj ter tam ponavljal svojo pregrešno igro. Ženska, ki je tudi to opazovala, je vzkliknila: „Da, da, takšni so možki!“

Župan Vogt se je pečal z rejo različne perotnine, tudi s kokoši in golobi. Golobnjak je bil nad kurnikom. Golobi so bili vsi sparani, izvzemši golobice, ki pa bi se bila zelo rada vdala. Nek velik golob pa jo je vzel za priležnico. Gotovo je hotel golob pregrešno ljubezen skriti pred svojo soprogo; pelje torej svojo ljubico v kurnik, kjer ji je pomagal v nekem oddelku delati gnezdo. Ko je znesla jajca, vsedel se je zvečer mesto v golobnjak pred bivališče ter branil svojo ljubico pred kokoši in petelinom. Soproga pa je izdajo davno zapazila in bila zategadelj vedno žalostna in potrta. Prišla je malokdaj iz golobnjaka na dvorišče; jedla je tudi samo za potrebo ter se vrnila hitro nazaj. Žalibog je minulo to življenje dokaj žalostno. Kragulj vjame nekega dne nezvestega goloba, obe vdovi pa sta naenkrat objokavali svojo usodo.

Konec prih.

Za reševanje teh prošelj se sestavlja pri političnih oblastih posebna komisija, v kateri je namestnik odn. deželni predsednik ali pa uradnik, ki ga ta določi namesto sebe, potem zastopnik deželnega finančnega ravnateljstva in zastopnik deželnega odbora.

Izplačujejo se podpore redno dne 1. in 16. vsakega meseca za pol meseca naprej pri davčnem uradu. Če se vojak vrne, preden preteče pol meseca, vendar ni treba povrniti že izplačane podpore. Družine tistih vojakov, ki so bili od oktobra pridržani, lahko zdaj prosijo, da se jim izplača podpora za preteklo dobo.

Za rezervne častnike so drugi, seveda ugodnejši predpisi.

Dopisi.

Šmihel pri Pliberku. (Prijazno okrajno glavarstvo v Velikovcu.) Tukajšnja slovenska hranilnica in posojilnica je hotela napraviti za Šmihel in vse sosedne kraje to stran železnice javno mostno tehtnico v Šmihelu. To bi bila jako koristna naprava, katero so vsi Slovenci in sploh vsi gospodarji že davno želeli. Bistričani in gospodarji iz Globasnice morajo v oddaljeni Pliberk včasih samo zaradi tehtnice. Koliko škode se zgodi, ker večkrat za to nimajo časa. Da je to podjetje torej za naš okraj jako koristno in dobro, uvidi najbolj zabit nemškutar. Tega pa ni uvidelo okrajno glavarstvo v Velikovcu in je moralo šele vprašati, čujte in strmite! trgovinsko zbornico v Celovcu, kakor da bi ti gospodje poznali naše razmere. Toliko pa so ti gospodje že izvahali, da hoče ustanoviti tako prepotrebno tehtnico slovenska posojilnica. To je zadostovalo za mnenje, da je taka tehtnica nepotrebna, in okrajno glavarstvo v Velikovcu jim je verjelo. Mi slišimo različne stvari, kako krivično postopa proti Slovencem okrajni glavar v Celovcu. Če ga hočejo pri okrajnem glavarstvu v Velikovcu posnemati, opozarjamo našega g. poslanca, da našteje v državnem zboru med grehe okrajnega glavarstva v Celovcu tudi to najnovejšo krivico. Naj pa obenem tudi javno pove, da Slovenci odklanjamo enkrat za vselej mnenje celovške trgovske zbornice, ker nam je sovražna.

Celovec. Nekaterim naših kmetov je bila znana tovarna za kmetijske mašine, katere lastnik je bil Prosch. Ta Konrad Prosch se je pred kratkim v svoji tovarni obesil, ker se mu je od lanskega leta godilo vedno slabše. K temu je privedla tudi velika suša, ki je lansko leto povzročila, da se je naročilo mnogo manj poljedelskih strojev. Nekaj časa prej se je hotela obesiti tudi njegova žena, pa so jo še pravočasno rešili. Pač žalostne razmere!

Velikovec. (Lovci, pozor!) — Divje peteline streljati je dovoljeno od 6. aprila do 1. septembra. Drugo divjačino je v aprilu prepovedano streljati!

Prevalje. Naši nemškutarji so znoreli — tako smo si mislili v petek, t. j. 19. marca pri Fari, ko smo slišali, kako je zmerjal občinski sluga, namesto da bi bil oznanjal, kar je bilo potrebno. Nikoli še ljudje niso bili tako razburjeni, kakor tedaj in ako se bode to še enkrat zgodilo, bomo začeli pometati. Odgovornost ne bo padla na nas, ampak na župana, ki je nahujskal občinskega slugo, ker si sam ne more umiriti svoje živcev. Vsaj ga poznamo. Mi vam pa svetujemo: „Ne enkrat več kaj takega.“ Mi ne bomo poslušati dvakrat pridige, imamo ene dovolj vsako nedeljo in vsak praznik. Delavec in kmet obadva hočeta počitka, pa ne takšnega zabavljanja. Jeza nam ne dopusti danes več pisati, ker smo preveč slišali. Ne bodo dolgo, pa se tudi pritožimo na pristojno mesto. Občan.

Celovec. (Volitve v veleposestvu.) Izvoljeni so bili pri volitvi dne 5. aprila sledeči gospodje: Baron Leopold pl. Aichelburg 105, baron Franc pl. Aichelburg 81, grof Lodron 105, dr. Artur Lemisch 72, Ivan Suppan 96, knez Rosenberg 104, baron Sternek 78, Viljem Gorton 65, Franc pl. Knapitsch 64 in baron Helldorf 77. V manjšini so ostali Julij pl. Reiner 37, prošt Joas 28, grof Khevenhüller 32, Franc Huber 26. 20 glasov je bilo razcepljenih. Slovenski in nemški krščansko-socialci, katerih je okoli 40, so ostali seveda v manjšini! Mi pa pravimo! Proč s to kurijo. Par sto veleposestnikov voli 10 poslancev in na več tisoč kmetov in delavcev pride mnogo

manj poslancev. To je vnebovpijoča krivica, katere se ne sme več trpeti.

Podjunska dolina. (Škocijan.) Dne 4. suša se je tukaj vršila volitev novega odbora tukajšnje kmetijske podružnice, kateri odsedaj naprej načeljuje domači župnik g. Poljanec. V prisrčnih besedah je navduševal g. župnik h krepki organizaciji kmečkega stanu mnogoštevilne poslušalce, naj se oklenejo kmetijske podružnice in se udeležujejo zborovanj. G. Venik iz Celovca poroča o koristi reje domačih zajcev ali kuncev, katerih ima tukajšnja mladina veliko, okrajni živinozdravnik g. Sokolovsky iz Velikovca pa je navzoče poučeval o živinski kugi na spolovilih. Kmet, pomagaj si sam in Bog ti pomaga!

Prevalje. Naš župan Poldi je skrajno nemškutarski. K volitvam si je naročil 100 iztisov „Štajerca“, ker je bil napadan v „Korošcu“, „Miru“ i. t. d. in ker smo bili pred volitvami in je on potreboval slovenskih glasov. Sedaj torej je on vedel, da smo še mi tukaj. In kaj se je še zgodilo nadalje? V nedeljo, dne 21. marca je sam raznašal „Štajerca“ po gostilnah in po sejmišču, da bi ljudje videli, kako je naš gosp. kaplan Štritof, ki je vzor Slovenca, bil napadan v „Giftni Krobi“. Ljudje so se ga kar izogibali na cesti, ker je že od daleč smrdelo po „Štajercu“. No, ti Poldi, glej, da se kmalu izgubiš izpred naših oči.

Celovec. („Pa pri nas je korajžal!“ —) Vojaški nabori na Koroškem se vrše meseca aprila: V Borovljah 17. in 19., v Celovcu 20., 21. in 22., v Svincu 30. in 1. majnika. Meseca majnika: V Volšperku 3. in 4., v Št. Pavlu 7. in 8., na Prevaljah 10., v Pliberku 11., v Velikovcu 12. in 13., v Dobrlivasi 15., v Železni Kapli 17., v Celovcu za mesto 18., v Podklostru 19., v Trbižu 21., v Beljaku 22., 24., 25., 26. in 27., v Šmohorju pa 14. junija.

Smreče ob Zilji. Pri občinskih volitvah so zmagali Slovenci v tretjem razredu. Prvi in drugi razred sta ostala nemškutarska. Izmed naših so voljeni Greg. Majar, Urh Hehar, Jož. Janžič, Tom. Cvik, Šim. Mosar in Tom. Jost.

Beljak. V noči od 15. na 16. m. m. je na razvalini Lanjskranji, iz katere je nekdanj tlačil oholi Nemec revne slovenske kmete v okolici, padel veliki stolp, ponos nekdanjnjega gradu, ki je pogorel okoli leta 1840 in ni bil več obnovljen. Bodi nam Slovencem to veselo znamenje, da kakor ta stolp, pada nemško gospodarstvo na Slovenskem in se bo podrlo do kraja, zlasti s tem, da potremo svoje sovražnike pri prihodnjih volitvah.

Celovec. V vodo je skočila predzadnji pondeljek rano zjutraj profesorjeva soproga Jožefina Nagele. Skočila je v Lent z Ricijevega mostu. Potegnili so jo ob šestih zjutraj mrtvo iz vode. Vzrok domači prepri, radi katerih je šla žena, ki je šele pred 3 tedni povila 2 otroka, v smrt.

Celovec. Nenadoma je znorel pomočnik Albert Vidrih pri slaščičarju Cererju. Hotel je sam sebe zaklati in je sebe ter ljudi, ki so ga hoteli zvezati, poškodoval. Prepeljali so ga v opazovalnico.

Gospa Sveta. Dne 13. m. m. smo pokopali Franca Topičnika, ki je doživel redko starost 87 let in se je bojeval z Radeckijem na Laškem. Po vojski je služil v naši okolici kot priden hlapec in zvest ter zanesljiv delavec.

Pliberk. Nek voznik je v ozki ulici tukajšnjega mesteca pritisnil s sanmi starčka Glinika tako hudo ob zid, da je umrl.

Narodne zadeve.

Pevsko društvo „Drava“ v Glinjah napravi dne 18. aprila t. l. to je na belo nedeljo, ob 4. uri popoldne pri Cinglu svoj letni občni zbor z navadnim sporedom, h kateremu najljubšeje vabimo vse prijatelje petja. Vpisovali se bodo tudi novi pevci in podporniki. Odbor.

C. kr. državni uradniki v društvu za narodni bojkot. V Celovcu se je v navzočnosti poslancev Doberniga in Markhla ustanovilo društvo nemških c. kr. državnih uradnikov, ki si je postavilo nalogo, da zanese v vrste c. kr. uradnikov narodni bojkot. Zaupno vabilo na ustanovni shod pravi, da ima društvo namen, varovati koristi nemških nastavljenecv nasproti vedno bolj množčemu se vrivanju ljudi drugih narodnosti, obraniti vsaj sedanje narodno posestno stanje pri oblastih

in uradih ter stremiti za tem, da prosta mesta, če le mogoče, zasedejo Nemci. V tem oziru bo društvo delovalo v vednem stiku z nemskim narodnim svetom za Koroško! Slovenci, od vaše doslednosti v rabi slovenščine je odvisno, ali se jima to posreči. Govorite torej v vseh uradih vedno neisprosnost slovenski!

Koroški deželni zbor šteje po novih volitvah 2 slovenska narodnjaka, 1 socialnega demokrata, 2 nemška krščanska socialca, 31 nemških nacionalcev, 6 ustavovernih veleposestnikov in 1 virilista, krškega škofa. Prihodnji deželni glavar bo najbrž baron Leop. Aichelburg-Labia.

Narodna zavednost in požrtvovalnost ameriških Slovencev. Uprava ameriškega dnevnika „Glas Naroda“ v Njujorku (lastnik Fran Sakser) je poslala „Družbi sv. Cirila in Metoda“ sledeči dopis: „V privitku Vam pošiljamo ček ljubljanske kreditne banke za 100 K, kateri znesek smo nabrali od naših zavednih in rodoljubnih rojakov. — Zelo bi nas veselilo, če bi Vam mogli nakloniti sedaj za piruhe malo večjo svoto; a sprejmite to za dobro s zagotovilom, da bode izkušal naš list i še z naprej podpirati Vašo velepomembno družbo, kateri želimo mnogo uspeha in napredka.“ — Vsakega čutečega človeka mora globoko ganiti uprava materinska skrb naših prekomorskih rojakov, ki ne pozabijo ne v žalostni, ne v veseli priliki trpečih bratov in sester v svoji stari domovini. Naj bi bili ameriški Slovenci zgled vsem zaspanim rojakom doma. Ameriške naše kolonije prekašajo v ljubavi in požrtvovalnosti za staro domovino celo velike narode. Družba sv. Cirila in Metoda izreka ljubečim bratom in sestram, kakor tudi upravi lista „Glas Naroda“ svojo najiskrenejšo zahvalo. Narod, v katerem živi tako ganljiva vzajemna ljubav, mora doživeti — vstajenja dan.

Cvetoča podružnica nemškega šulferajna je, kakor poroča „Grazer Tagblatt“, v Borovljah. Število članov se je zvišalo od 202 v letu 1907 na 226 v letu 1908. Ravnotako so se pomnožili tudi dohodki izdatno (1907: 808 K 88 v, 1908: 1035 K 3 v). Podružnica je pridobila v letu 1908 nič manj nego šest novih ustanovnikov s skupno 240 K. Slovenci, podpirajmo tudi mi sv. Cirila in Metoda družbo v Ljubljani.

Kako love Nemci slovanske otroke v svoje šole? Zima je nadležen gost, ki zahteva kuriva in tople obleke. Mnogo je staršev, ki nimajo s čim kupiti zimске obleke in obutve otrokom; a nahajajo se usmiljena srca, ki naklonijo prezebajoči deci potrebna oblačila. A tudi to delo krščanske milosrčnosti se zlorablja v ponemčevalne namene. Nemci obetajo slovanskim staršem, da podare njihovim otrokom obleko, ako jih zapišejo v nemške šole. Mnogo otrok se vjame vsako jesen na ta lep, ali kako so prevarani, ko pride čas razdelitve zimskih oblačil. Nemški otroci, dasi manj potrebni, jih dobe, slovanski pa morajo biti zadovoljni s samo neizpolnjeno obljubo. Tako se je zgodilo letos češkim otrokom 3. razreda nemške šole v Budjevicah.

Gospodarski pregled.

Hranilnica in posojilnica v Glinjah, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, je izdala poročilo in računski zaključek za XX. upravno leto 1908. Iz njega posnamemo: Hranilnica in posojilnica uraduje v svoji hiši na Trati pri Glinjah vsako nedeljo od 9. do 12. ure dopoldne. Ta dan se sprejemajo vloge, prošnje za posojila, obresti in vračila na glavnico, izjave pristopa, izstopa in odpovedi, izdlačujejo vloge, obresti in posojila in dajejo pojasnila in pravila. Pristopilo je 16 zadružnikov z 68 deleži; izstopil je 1 zadružnik z 2 deleži; ostalo 540 zadružnikov z 2014 deleži. Novih hranilnih knjizic se je izdalo 121, uničilo pa 90; obstoji torej 832 knjizic za K 601.848-35, in znaša povprečna vloga K 722-32. Posodilo se je nanovo 28 zadružnikom, 25 zadružnikov je posojila popolnoma vrnilo; dolžnikov je torej 366, ki dolgujejo skupaj K 418.403-46 ali povprek K 1143-18. Čistega dobička je bilo K 1000-64; ki se razdeli po sklepu občnega zbora tako-le: Za dobrodelne namene K 600.—. Ostanek K 400-64 se pridene rezervni zakladi, ki znaša K 16.894-54 in bode torej narasla na K 17.295-18. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, ako tudi ni član zadruge, ter se obrestujejo po 4%, in sicer: vloženo pred 15., od tega dne naprej, vloženo po 15., pa od 1. dne prihodnjega meseca. Obresti se pripisujejo koncem vsakega leta kapitalu brez posebnega na-

ročila. Rentni davek plačuje zadruga. Zneski do 100 K se izplačujejo brez vsake odpovedi, za zneske nad 100 K je pogojena odpoved, in sicer do 400 kron 14 dni, do 1000 K en mesec, nad 1000 K tri mesece; vendar se tudi taki zneski izplačujejo navadno brez odpovedi, seveda kolikor dopušča blagajnično stanje. Od posojil, katera dobivajo le člani, se zahtevajo 5% obresti na osebni kredit in proti vknjižbi. Posojilnica je član «Zadružne Zveze v Celju», ki izvršuje zakonite predpisane revizije. Posojilnica je v čekovni zvezi c. kr. poštne hranilnice na Dunaju pod št. 23 221.

Nasadi duhana v Dalmaciji so dovoljeni, kakor tudi na vseh dalmatinskih otokih. Ali nasadi so dovoljeni samo na krajih, ki so zato prikladni in samo onim, ki imajo dovoljenje od vlade. Istočasno sadenje duhana v Dalmaciji in Hercegovini ni dovoljeno, ravno tako se tudi mladike duhana ne smejo prenašati iz Hercegovine čez mejo v Dalmacijo.

Nadaljnje znižanje cen železu. Zaradi jako neugodnega stanja železnega trga na Nemškem je prišlo v krogih železnega kartela to vprašanje na površje, ako bi se pri otvoritvi plovitbe na Labi koncem tega meseca uvoz povečal. Sedaj se bodo pričela tozadevna pogajanja, katerih rezultat bo, ali se bodo v prvi polovici znižale cene za drugi kvartal ali ne.

Novi petrolejski vrelci v Južni Ameriki. Pri Rivadavia v Braziliji so našli nove petrolejske vrelce, ki so jako močni. Z vrtanjem še nadaljujejo, ker se nadejajo priti še do več vrelcev.

Pridobivanje premoga na svetu. V pridobivanju »črnih demantov« stoji Zedinjene države na prvem mestu in so že daleč prekosile Anglijo, ki je tako dolgo stala na čelu premogovne produkcije. Več nego ena tretjina svetovne produkcije t. j. 275 mil. ton na leto odpade na Zedinjene države, potem pride Anglija z 250 mil. ton in Nemčija s 110 mil. ton. Potem šele slede daleč od zadi Avstro-Ogrsko s 40, Francija s 30, Belgija s 23, Italija in Rusija s 15 mil. vsaka na leto. Skupna produkcija premoga na svetu znaša 600 mil. ton. Za bodočnost je najvažnejša dežela — Kina, katera ima, kakor so dosedanje preiskave pokazale, največ premoga in še posebno največ antracita.

Motorski omnibus v Londonu. V Londonu vozi sedaj 795 motorskih omnibusov, ki prepeljejo 185 mil. potnikov na leto, tako da se povprek vsak Londončan pelje po 35 krat na leto z motorskim omnibusom. Vsak motor prevozi na dan po 90 do 120, ali na leto po 30 do 40 tisoč angleških milj, približno 45 do 60 tisoč km. na leto. V rabi je 24 različnih vrst motorjev, od teh žene 22 vrst bencin ali petrolej, 2 parna moč. Električni motorji niso v Londonu priljubljeni. Strokovnjaki delajo na to, da bi se uvedel notni »tip«.

Novo jeklo. Na Angleškem so iznajdli nove vrsto jeklo. Tvrdka Jonas in Colver, katera ima velike tovarne za jeklo v Sheffieldu, je iznašla po desetletnem preiskovanju novo vrsto jekla, kateri je tri do sedemkrat trši od sedanjega jekla. Profesor Arnold je predaval na kraljevi akademiji v Londonu o tej novi iznajdbi.

Kako je ravnati s svinjskim gnojem? Pri nas puščamo svinjski gnoj pri svinjstvih v rahlih kupih, da se tam suši in kvari. Na ta način ne moremo dobiti dobrega gnoja. Svinjski gnoj spravljamo na gnojišče, kjer naj se pomeša z drugim gnojem in naj se dobro stlači. Le tako dobimo res dober gnoj.

Sadno drevje spomladi. Prvo, kar imamo spomladi storiti, je, da otrebimo drevo mrčesa. lišajev, pajčevine in druge nesnage. Paziti je posebno na hrošče-rilčkarje, ki ležejo jajca v brstje, ki se ravno razvija in katero potem ličinke popolnoma pokončajo. V prihodnjih tednih dobiti jih bo po drevju vse polno. Pod drevesa razprostremo rjuhe, stolčemo vejo za vejo in potem mrčes sežgemo. Poleg tega imamo tudi razne vrste gosenic, katerih je treba drevo kolikor mogoče čisto iztrebiti. Mladim drevescem je treba spomladi zalivati. Zalivati je treba takole: Ne prevečkrat, vsakih 14 dni in tedaj zelo močno. Dobro pa je, če tudi zvečer in zjutraj nekoliko poskropimo drevesca, a ne preveč.

160 do 200 jajc na leto dobiš od kokoši, ki so odgojene s skrbnim odbiranjem in ki se redijo v kurnikih skrbnih perutninarjev. Domača kokoš

pri navadni reji znese komaj polovico tega v tretjem letu, ko je kokoš najbolj nesna.

Sadno drevje naj se sadl na pravo mesto. Treba mu je ugodne leže in dobre zemlje, sicer nam ne bo delalo nobenega veselja. Puste leže, mrazne leže, nizke leže, kamnita zemlja, tanka zemlja, vse to ne velja za sadno drevje. Sadnemu drevju treba globoke in rodovitne zemlje in ugodne prisojene leže.

:: Našim rodbinam priporočamo ::

Kolinsko cikorijo!

Raznoterosti.

Odpuščenje rezervistov. Kakor se poroča, je vojna uprava po cesarjevem pooblastilu ukazala, da se imajo rezervisti nekaterih obmejnih zborov (7. in 13.) takoj odpustiti. Za odpust rezervistov v Bosni se izdeluje povelje in odide v bližnjih dneh na zborna zapovedništva. Če se vpošteva, da se z enim vojaškim vlakom lahko pelje en vojni bataljon, se razume, da bo trajalo precej časa, preden bodo vsi rezervisti doma.

Aljažev dom v Vratih. V Vratih so drli plazovi vsako minuto, sedaj s te, sedaj z one gore, ki pa niso prišli več do mesta, kjer je stala hiša »Aljažev dom«. Sedaj je ni več, v več kosov je raztrgana in odnešena. Tudi pritličje je razdejano na več kosov in zasukano, kuhinja 30 metrov proč odmaknjena, v nji zaboj z železno posodo nepoškodovan. Spodnje skupne spalnice še niso našli. Obednica je pomečkana. V sredo predzadnjo je šel Požganc s tovariši v Vrata, da odkoplje in spravi inventar, kolikor bo moč. Kopali bodo do sobote. V četrtek zjutraj so šli notri še: oskrbnik Dobišek, z njim Jož. Jerele, lovec Janez Rabič, lovec Janez Orehovnik in mesar Franc Hafner. Med potjo je našel Orehovnik mrtvega gamsa, ki je imel »gamsbart«, vreden 40 K. Do četrta opoldne še niso našli omare s perilom in ne kredenčne omare s posodo. Pač pa so našli: 20 modrocev, 33 kocov, 13 blazin in več drugih malenkosti. Našli so spodaj tudi cele mize in nekaj stolov. Čudno je, da so okna zgornjega, odnešenega nadstropja skoraj vsa cela in nepoškodovana in 60 metrov daleč predstavljena. Staro Aljaževo kočjo pa je plaz nesel 100 metrov daleč v Bistrico. O drvarnici ni sledu. Najmanj poškodovan je odnešeni zgornji severni del, 2 spalnice z 8 posteljami in omaro in oskrbnikova soba. Tudi opeka na strehi je še cela. Notri pod streho spravljajo sedaj najdene stvari. Porcelana, žlic in nožev še niso našli. Odkopavanje je silno težavno, ker se ne ve, kje kopati, ker je usodepolni plaz, kakor se kaže, že pred enim mesecem prišel, potem pa je novi sneg zapadel in sledove prejšnjega plazu pokril. Tam, kjer je stal Aljažev dom, je sedaj tri metre trdega snega, polno prinešenih korenin in ena velika bukev, ki s koreninami vred po konci stoji. Polovico lesa bo morda še dobra za porabo prihodnje stavbe. Oskrbnik Dobišek je prinesel Požgancu ključa in zapisnik vsega inventarja. Ali je zidana klet ostala nepoškodovana, se še ne ve. Dimnikov ni več.

Pred tržaškimi porotniki se je imel zagovarjati bivši pisar Foedransperg, ki je bil obtožen, da je dne 26. julija l. l. v svojem stanovanju z roparskim namenom umoril pevko Lucieno Fabry. Obtožen je bil tudi, da je hotel z lažljivimi povestmi ogoljufati skofovega tajnika Flega za večjo svoto. Prvemu zločinu so prišli tako na sled: Dne 27. julija je zapazil v Trstu dninar Viktorin Laskovič na dnu morja pri pomolu sv. Karla precej debel zavitek. Groza ga je stresla, ko je videl, da curlja iz zavitka kri. Opozoril je na najdbo redarja. Zavoj so potegnili iz vode in našli v obrisačo zavito in z žico prerezano človeško glavo, potopljeno s pritrjenim kamnom. Bila je glava francoske pevke iz Café chantanta Gambrinus v Trstu, Luciene Fabry. Obrisača je bila zavita v papir z naslovom: J. R. von Foedransperg, Trst, Rojan 273. — V preiskavi je obdolženec dosledno tajil, na razpravi je pa priznal umor, toda je trdil, da ga ni izvršil namenoma, ampak slučajno v prepiru in v pretepu, ki se je razvil iz prepira. To priznanje je obudilo veliko senzacijo. — Foedransberga so obsodili na smrt na vešalih.

Igra o septembrskih dogodkih v Ameriki. Kakor beremo v slovenskih ameriških listih, so

igrali 10. januarja v Milwaukee Wis. izvirno žaligr »Narodni mučeniki«, t. j. sestavo tragičnih dogodkov dne 20. septembra v Ljubljani. Igra je baje jako obsežna in obstoji iz predigre, treh dejanj ter dogodkov ob grobu naših narodnih mučenikov na pokopališču. — V Clevelandu, Ohio, se je pa ustanovilo narodno društvo z imenom »Adamič Lunder«. Namen mu je ohraniti večni spomin med ameriški Slovenci na septembrske žrtve v Ljubljani ter delovati v korist in napredek slovenskega naroda. Društvo je priredilo februarja narodno dramo v treh dejanjih z naslovom »Krvava noč v Ljubljani«. Snov je vzeta iz dogodkov 20. septembra. O tem beremo v »Glasu Naroda«: »Igra je zanimiva tudi vsled tega, ker nastopijo v nji dobro poznane osebe, ki stoje v prvih vrstah narodnih borilcev. Nastopil bo izkušeni politik, prvak in največji pisatelj slovenski dr. Ivan Tavčar. Franja dr. Tavčarjeva, dr. Karel Triller, Ivan Hribar, župan ljubljanski, dr. Oražen, dr. Kokalj, potem poročnik Mayer in drugi. Igro je spisal očividec dogodkov.«

Dvokronski srebrni novci ali goldinarji bodo zopet prišli v promet, ker je zaradi njih opustitve začelo primanjkovati kron in novcev po 5 kron.

Otroške bolezni. V Berlinu so nedavno preiskovali, katere bolezni imajo otroci navadno, predno vstopijo v ljudsko šolo. Dognalo se je sledeče v eni šoli: 50 odstotkov otrok je še pred vstopom v šolo že prestalo ošpice, 26 odstotkov oslovski kašelj, 17 odstotkov kozice, 11 odstotkov škrlatico in 5 odstotkov difterijo (davico). Ker so vse te bolezni nalezljive, je dokazano, da šola ni kriva, ako otroci zbole, nego premala skrb mater. Seveda pa je nalezljivost v šoli včasih neizogibna, ako se pravočasno ne ukrene, da se bolni otroci obdrže doma.

Neka strašna ženska, 32 letna Katarina Božič, je stala te dni pred sodniki v Trstu. Njen mož, ki je slaboumen, se je pregrešil nad 2 deklicami v starosti 8, oziroma 10 let, pri čemur mu je žena pomagala. Ena deklica je dobila grdo bolezen. Nesramna ženska je obsojena na 5 mesecev težke ječe.

Mesna vstaja. Ministrstvo za javna dela je odposlalo na kraj nesreče komisijo, ki se ima baviti z vprašanjem zopetnega sezidanja mesta. Pred vsem si je stavila nalogo odpraviti razvaline. Nameravajo jih pogrezniti v morje. Najprej bo treba izčistiti struge obeh rek, ki tečejo skozi Mesino, ker se je bati povodnji. Preostali prebivalci Mesine si bodo s tem delom lahko zaslužili za sedaj potrebni kruh. Neumorno kopljejo na krajih kjer so stala vojaška skladišča, ker je tu pokopanega mnogo žita in moke. Dalje dovažajo les za zidavo barak, ki jih bo postavilo 200 vojaških tesarjev.

Kako Slovanstvo napreduje? Naša rešitev ne leži v veliki politiki, nego v podrobnem, osobito gospodarskem delu. Poglejmo, kako stojimo Slovani glede slednjega? Koncem leta 1907 je bilo v naši državi 7802 kmetijskih zadrug. Namen teh zadrug je, da se dajejo kmetom posojila na čim manjše odstopke in se reši ljudstvo raznih bogatih oderuhov ter se tako gospodarsko blagostanje dvigne. Od teh zadrug odpade na: Čeha 2166, Poljake 822, Slovence 562, Hrvate 206, Srbe 181, Rusine 176, Lahe 95, Rumune 128, Nemce 3277. Te številke nam povedo da stojijo gospodarski najboljše Nemci, za njimi Čehi, Poljaki in Slovenci. Če primerjamo s to gospodarsko silo politično moč teh narodov, vidimo, da so danes Nemci tudi politični gospodarji. Njihovi najmočnejši nasprotniki pa so Čehi. Gospodarska moč je pogoj za uspešni politični boj. Vseh slovanskih zadrug je 3951, torej več nego nemških. To pomeni, če bi šli vsi Slovani v političnem boju proti Nemcem skupno, ej, kako lahek bi bil boj, kako bi se z Nemci obračunalo. Evo, kaka sila je v slovanski edinosti. In naša gospodarska sila raste od dne do dne, ž njo pa tudi naša politična moč. Naprej v gospodarskem delu!

Vojna v zraku in po morju. Ves svet govori danes o iznajdbi zrakoplova s krnilom. Premisliti je treba, da se bo po zraku potem tudi lahko prevažalo strelivo. Potem ne bo treba vedeti več za natančna pota čez hribe, tudi največje in najhrabrejše armade ne bodo pomagale — iz zraka bo prišla nenadno smrt. Predrugacile se bodo pa tudi pomorske vojne. Francoska mornarica preskuša zdaj nov torpedo. Kakor znano, izstreljajo zdaj torpedo s posebnim topom, da obliči v napadeni ladji, kjer razpoči — seveda

le, ako jo zadene. Predstavljajmo si zdaj napravo, katera bo vodila že izstreljeni torpeda tako, da ne bo mogel zgrešiti cilja, da bo tekla za dotično ladjo, dokler je ne bo vjel. To je iznašel Francoz Gadet, njegova iznajdba temelji na brezžičnem brzojavu. Na torpedu so električni aparati, z brega ali z ladje se pošljejo za njim električni toki, ki se vjemajo z elektriko na torpedu in obračajo torpeda na desno ali levo. Terpedo je 9 m dolg in nosi 4000 kg streliva.

Svetovna politika.

Reakcionarna revolucija na Turškem.

Proti mladoturškemu odboru, ki se je prav o Veliki noči hotel preosnovati v politično stranko, se je nenadoma izvršila revolucija, ki je, sodeč po dosedanjih poročilih, strla njegovo moč. V vsemu gibanju je še toliko nejasnega, da je doslej popolnoma nemogoča sodba o dogodkih, njih vzrokih in posledicah. Skoraj nesumljivo je pač, da so čudno revolucijo povzročili reakcionarni, mohamedansko-verski elementi, kar izpričuje velika udeležba mohamedanskih duhovnikov in njihov gojencev, ter zahteva, da se zopet uveljavi takozvani šerijatski zakon. Zelo verjetno je pa tudi, da ima sultan sam prste vmes. Težje je razumeti, da se je uprla vojaščina, če se pomisli, da je bila lanska mladoturška revolucija le zato mogoča, ker so vojaki skoraj povsod sledili svojim mladoturškim častnikom, katerim se sedaj siloma upirajo.

Nasprotje proti Mladoturkom, kolikor se je moglo opaziti, teče iz dveh virov. Na eni strani so mohamedansko-pravoverni, nazadnjaški elementi, ki so se pred kratkim združili v organizaciji «Itihazi Mohamed», na drugi pa takozvana liberalna zveza, v kateri se zedinjujejo s Turki tudi Grki, Srbi, Bolgari in Arbanasi. Prvi sovražijo Mladoturke, ker jim očitajo, da prezirajo mohamedanstvo in odpravljajo stare islamske zakone; drugi pa trdijo, da so, odkar so na krmilu, pokazali nezmožnost za obsežno politiko in velike reforme. Med množicami sta pa gotovo delovala dva glavna razloga, da je našla agitacija proti Mladoturkom tako ugodna tla: Njim pripisujejo krivdo, da je Turčijo definitivno izgubila Bosno in Hercegovino ter protektorat nad Bolgarijo; najbolj klerikalne je pa tudi vznemirjal namen, da bi imeli tudi kristjani služiti kot vojaki, s čemer bi bila do dobrega priznana enakopravnost nemohamedancev.

Revolucionarji so imeli uspeh in so ga deloma dosegli s krvjo. Če ni v tej zmagi nevarnost za novi red sploh, za konstitucijo in parlament, se bo kmalu pokazalo.

Dunaj, 13. aprila. Revolucionarno gibanje v Carigradu se je začelo tako: Zjutraj sta dva bataljona zasedla Zofijino džamijo in parlament; na čelu je bilo le malo častnikov, kajti večinoma so jih vojaki zaprli v vojašnici. Kmalu se je vojakom pridružila ogromna množica, ki je narasla na stotisoč glav ter je zasedla vse dohode k parlamentu. Uporni vojaki so zahtevali uveljavljenje starega šerijatskega zakona, odstranitev velikega vezirja, vojnega ministra in predsednika parlamenta ter zase generalni pardon in priznanje, da ravnajo patriotično. Množici se je pridružilo 7000 «zoff» (duhovniških gojencev). Vodja ustašev je neki podčastnik. Brzojavne žice so po vsem mestu porezane. Dopoldne so uporniki hoteli izvesti vojaštvo iz vojnega ministrstva, kar je preprečila kavalerija. Tuintam je prišlo do spopadov. Skoraj vsi častniki so v vojašnicah zaprti; precejšnje število jih je ubitih. Šejh il Islam (cerkveni poglavar) se je pogajal z ustaši, toda zaman. Uporniki zahtevajo tudi razpust mladoturškega odbora; predsednik parlamenta naj bi postal Ulema Mustafa paša Asim, podpredsednik pa Armenec Lohrab. Predsednik zbornice je demisioniral, prav tako tudi veliki vezir in ves kabinet. Tudi iz pokrajine, zlasti iz Kosova in iz Albanije prihajajo vznemirjajoče vesti.

Carigrad, 14. aprila. Ponoči je bil pravosodni minister umorjen, mornariški minister parjen. Včeraj je bilo ubitih 18 oseb, ranjenih pa več kakor 30. Pozno zvečer je sultan izdal iradé, s katerim se imenuje iz grško-turske vojne znani Eden paša za vojnega ministra in obljubljuje svetost šerijatskega zakona. Sultan je s prejetost demisije kabineta. Ko se je razglasil iradé, so uporniki od veselja začeli streljati, kar je povzročilo med množico, ki je mislila, da se je vnel boj, veliko paniko. Vojaštvo se je vrnilo v vojašnice. Danes je v mestu mir.

Carigrad, 14. aprila. Sinoči je imel zborni poveljnik v vojnem ministrstvu zbranih 34 bataljonov

in 22 topov, tudi skoraj vsa kavalerija je ostala zvesta. Za velikega vezirja je bil imenovan Tefrik paša, za zbornega poveljnika Javer paša. Uporniki niso hoteli priznati Tefrika.

Carigrad, 14. aprila. Revolucionarno gibanje nima osti proti parlamentu in ustavi; uporniki so nasprotno zahtevali podpore za svoje še ne dovolj jasne namene od poslancev. Ker pa je parlament na počitnicah, so sklicali izredno sejo tistih poslancev, ki so v Carigradu. Vsakega popularnega poslanca so pozdravljali s klici in trombami. Samo proti Mohamed Arslamu so nastopili z revolverji in so ga ubili, misleči, da je Husejn Dzahid, glavni urednik mladoturškega «Tanina».

Carigrad, 14. aprila. Na poziv skupljanskega poslanca Hodža Saida se je včeraj zbralo 60 poslancev na sejo, ki je trajala do pol 9. zvečer. Za predsednika zbornice so izvolili Arbanasa Ismajl Kemala.

Carigrad, 14. aprila. Glasilo mohamedanske zveze «Volkem» objavlja odprto pismo sultanu, v katerem se pravi, da je v sultanovi roki zaključenje parlamenta in odprava ustave. Če bi kdo sultanu svetoval, da naj le za minuto zaključi zbornico, bi se moral smatrati za izdajalca domovine. Nova vlada mora biti izven strank.

O črnogorskem vprašanju je avstro-ogrski poslanik v Rimu izročil italijanskemu uradu za zunanje zadeve izjavo, da soglaša z znanimi izpremembami članka 29 berlinske pogodbe, s čemer se razširja suvereniteta Črne gore. Avstrijska izjava se pošlje vsem velesilam, ki so podpisale berlinsko pogodbo.

Turški pristaniški delavci v Tripoliju so napadli neko italijansko trgovsko ladjo in sneli z nje laško trgovsko zastavo. Laška vlada je poslala v Tripolis vojno križarko «Varese», da varuje laške podanike pred eventualnimi napadi.

Castro — izgnan. Iz Pariza se poroča: Bivši predsednik venecolanske republike, Castro, ki izkuša s pomočjo nekaterih pristašev prebruciti sedanjo venecolansko vlado in z oboroženo mečjo zopet priti na krmilo, je prišel v Port de France, glavno mesto francoskega otoka Martinique v zapadnoindijskem arhipelu. Francoska vlada mu je naznanila, da mora zapustiti otok in je v soboto ponovila ukaz z dodatkom, da bo eventualno s silo odpravljen na ladjo, a če bi se upiral, da se lahko kaznuje z ječo. Castro se je branil ter je poklical odvetnika in zdravnika, ki naj bi bil doglal, da je bolan in nesposoben za potovanje. Od francoske vlade je zahteval daljši termin za odpotovanje. Guverner in generalni prokurator sta odklonila prošnjo ter sta zagrozila s silo. Občinstvo je zelo razburjeno. — Castro je bil končno odpravljen na ladjo «Versailles», ki je ob 9. zvečer zapustila Fort de France in je namenjena za St. Nazaire v okraju Spodnje Loire.

Listnica uredništva.

V Gorico! Slovenci se shajajo v Celovcu le dvakrat na teden. Ob sredah zvečer v gostilni pri „Zlatem studencu“ („Zum goldenen Brunnen“) Lydmansky Gasse (to je družba dr. Brejca in njegovih ožjih somišljenikov) in pa ob sobotah zvečer v benediktinski kleti (Benediktinerkeller), Benediktinerplatz, III. soba. Semkaj zahajajo mlajši gospodje. Včasih je petje.

Šolsko poslopje

v Kapli na Dravi, 10 minut poleg železniške postaje Svetna vas v Rožni dolini, enonadstropna močna hiša, tik farne cerkve, ki obsega 5 sob, 1 kuhinjo, 1 klet, 1 drvarnico in 1 majhen vrt za zelenjad, se proda dražbenim potom

dne 16. majnika 1909.

Več pove g. Oskar Buda, šolski načelnik v Kožentavri, pošta Podgora.

Podpirajte domačo industrijo

ubogega češkega prebivalstva v čeških gozdovih, Lastna izdelava vojenih predmetov, posebno nogavic v vseh velikostih, rokavio, haubio, kril, gamaš i. t. d.

ALOJZIJ MACHEVEC

Strnkovice ob Blanici, Češko.

Pošilja se povsod. Vse trgovce prosim, da vprašajo pri meni. Dovoljujem najnižje cene in odajam tudi na kredit.

Lovske puške

11 vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporoča 52-17

Prva borovska tovarna orožja

PETER WERNIG

c. in kr. dvorni založnik v Borovljah :: Koroško. Slovenski ceniki brezplačno in poštne prosto.

Epilepsija. Kdor trpi na božjasti, krču in drugih nervoznih boleznih, zahteva naj knjigo o tem.

52-27 Dobi jo zastoj in poštne prosto v 8

Labudovi lekarni, Frankobrod o. M.

(Privil. Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.).

Varstvena znamka: „SIDRO“.

Sinement Capsici comp.,

nadomestek za 8

sidrov - pain - expeller

je vobče priznan kot izvrstno, bolečine tolažeče in odvajalno vmetenje pri prehlajenju i. t. d. Dobi se ga v vseh lekarnah za 80 v, K 1-40 in 2 K. Pri nakupu tega povsod priljubljenega domačega zdravila, naj se vzame le izvirne steklenice in skajlje z našo varstveno znamko „sidro“, kajti potem je gotovo, da se je dobil izvirni izdelek.

Dr. Richterja lekarna pri „Zlatem levu“

v Pragi

Elizabetna ulica št. 5, nova.

Razpošiljatev vsak daa.

Tiskarna Iv. Pr. Lampret

Kranj :: Gorenjsko :: Kranj

se priporoča p. n. občinstvu v vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmoderneje oblike. Ker je bogato založena z modernimi črkami in okraski ter opremljena z najnovejšimi stroji in električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini, in sicer: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošure, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, mrtvaška naznanila, razglednice, hranilne in zadržne knjižice, poročna naznanila, vizitke, vstopnice, zavitke, dopisnice, jedilne liste, vignete i. t. d., sploh izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela okusno in ceno.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4½%

od dne vloge do dneva vzdiga.

☞ Kolodvorska cesta št. 27. ☞

Zamenjava in eskomptuje!

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške in ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. :: Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spiljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno odplačevanje po K 8— za komad. 1 52—27

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vseh vrst vred papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.